

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/36233
6844

25.02.2021

Sayı : E-69602026-610 — 61798449
Konu : Soru Önergesi (7/36233)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

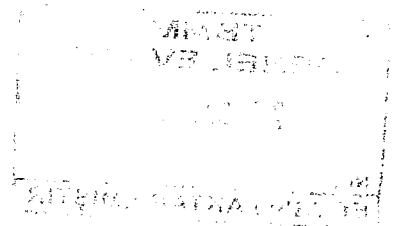
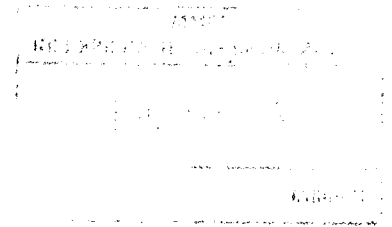
İlgi : 17.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.738396 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU tarafından verilen 7/36233 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Adres	: Dumlupınar Bulv.Eskişehir yolu 9. km No:151 Çankaya/ANKARA	Bilgi İçin	: Soru Önergeleri Birimi
Tel	: 03124491438	Fax	: 03124491341
Elektronik Ağ	: http://www.ticaret.gov.tr	E-Posta	: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU'na ait 7/36233 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-8) Bakanlığımız (mülga Gümrük Müsteşarlığı) ile TOBB Gümrük ve Turizm İşletmeleri Tic. A.Ş. ve UMAT Gümrük ve Turizm İşletmeleri Tic. A.Ş. arasında imzalanan Yap İşlet Devret (YİD) Sözleşmeleri 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap İşlet Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında olduğundan anılan Kanunun 5'inci maddesi gereğince bu sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabidir.

Söz konusu sözleşmelerde, sözleşme süresince her yıl elde edilecek kantar ücretinin %25'inin Bakanlık Payı olarak ayrılacağı ve ayrılan paya ilişkin işlemlerin usul ve esaslarının Bakanlık ile TOBB arasında yapılacak bir protokolle belirleneceği hususları düzenlenmiş ve mülga 640 sayılı KHK'nın 15'inci maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 456'ncı maddesinde de YİD sözleşmeleri kapsamında alınan Bakanlık payının sözleşmelerde yer aldığı şekilde kullanımına ilişkin hükme yer verilmiştir.

Bu çerçevede, kamu kurumu niteliğinde bir meslek üst kuruluşu olan TOBB tarafından Bakanlık payı gelirlerinin Bakanlığımız adına bankada tutulması kanuna aykırılık teşkil etmemektedir. Ayrıca, gelirlerin en yüksek kanuni faiz oranlarına göre değerlendirilmesi hususunun takip ve kontrolü yapılmaktadır. Bakanlık payından yapılan harcamalar özel hukuk düzenlemelerine uygun şekilde yerine getirilmekle birlikte yapılan işlemler her zaman denetime açık bulunmaktadır. Bakanlığımızca önergeye konu edilen tüm işlemler ilgili mevzuatına uygun olup Sayıştay tarafından tespit edilmiş kamu zararı bulunmamaktadır.

Ayrıca, Yap-İşlet-Devret modeli ile yaptırılan gümrük kapılarına ilişkin işlemlerle ilgili Muhasebe Sisteminde yaşanan teknik aksaklık sebebiyle muhasebeleştirilmesi hatalı yapılan Bakanlığımız Kamu Özel İşbirliği projelerinin muhasebeleştirilmesi ivedilikle düzeltilerek tamamlanmış olup devam eden projelerin muhasebeleştirilmesi ise inşaat ilerlemelerine göre düzenli olarak gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan, Anayasa'nın "Vergi Ödevi" başlıklı 73' üncü maddesinin üçüncü fıkrası "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." hükmü çerçevesinde TBMM tarafından çıkarılan 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun Ek 2'nci Maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun Ek 1'inci Maddesinde ise hangi döviz kazandırıcı faaliyetler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve işlemlerin damga vergisi ile harçlardan istisna olduğu açıkça tatat edilmiş bulunmaktadır.

Kanun koyucu tarafından söz konusu döviz kazandırıcı faaliyetlerin anılan Kanunlarla damga vergisinden ve harçlardan istisna tutulmasının temel nedeni ise bu faaliyetlerin, bir takım mali yükümlülüklerden müstesna tutularak yabancı firmalar yerine yerli firmalar tarafından gerçekleştirilmesinin desteklenmesidir. Bunun yanı sıra, döviz kaybettirme ihtimali olan faaliyetlerin de aynı yolla desteklenerek yerli firmalarca gerçekleştirilmesinin teşvik edilmesidir. Diğer bir deyişle, yerli ve yabancı isteklilerin katılımına açık kamu ihalelerinin, istisna sağlamak suretiyle yerli firmalarımızca yüklenilmesinin desteklenmesi, bu sayede bahse

konu faaliyetlerin yabancı firmalar tarafından gerçekleştirilerek kar transferi yoluyla ülkemizden döviz çıkışının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgeleri (VRHİB) anılan Kanun hükümleri çerçevesinde düzenlenmekte olup hangi faaliyetler için hangi şartlar gözetilerek VRHİB düzenleneceği de anılan Kanunlar ve bu Kanunlara istinaden yayımlanmış bulunan ilgili Karar ve Tebliğ kapsamında hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede; uluslararası ihaleye çıkarılan kamu yatırımlarından savunma sanayi projelerine, turizm faaliyetlerinden uluslararası taşımacılık faaliyetlerine, yurt dışına yönelik müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetlerinden döviz karşılığı gemi, uçak, tır bakım ve onarım hizmetlerine kadar çok çeşitli ve farklı nitelikteki faaliyet VRHİB'lere konu edilebilmektedir.

VRHİB müracaatları, ihaleyi yapan kamu kurum ve kuruluşlarınca tanzim edilen belgeler de dâhil olmak üzere müracaat sırasında ibraz edilen bilgi ve belgeler ışığında incelenerek, yine anılan Kanunlar ve mevzuat hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılmaktadır.

Anılan Kanunlarda istisnadan yararlandırılması “uluslararası ihaleye çıkarılma” şartına bağlanan faaliyetlere ilişkin olarak, ihalenin mezkûr mevzuat çerçevesinde uluslararası ihale olup olmadığına ilişkin değerlendirme, ihaleyi gerçekleştiren kamu kurumunca doldurulan, İhracat:2017/4 sayılı Tebliğ eki EK-4 formu ile bu form ekinde yer alan bilgilere istinaden yapılmaktadır. Zira teklif verenin yerli veya yabancı olduğunun tespit edilmesinde esas olan bilgi ve belgeler, ihaleyi gerçekleştiren kamu kurumuna teslim edilmektedir.

Öte yandan, 10.07.2018 tarihli ve 304741 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 221'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendi uyarınca genel bütçe kapsamındaki idareler ve ilgili mevzuatında öngörülen döner sermayeli işletmeler ile fonlarda; gelirlerin toplanması, giderlerin ödenmesi, değer ve emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve bunların muhasebeleştirilmesi işlemlerini yapmak üzere saymanlıklar kurmak ve kaldırmak Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında yer almaktadır.

Bunun yanında, 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen denetimler sonucunda tespit edilen ve gümrük idarelerince düzenlenen ek tahakkuk ve ceza kararlarına ilişkin tahakkuk kayıtları Tahsilat Takip Programı üzerinde oluşturularak muhasebeleştirilmesini sağlamak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebe Sistemine otomatik olarak aktarılmaktadır.

Bakanlığımız ile Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında yürütülen çalışmalar neticesinde 01.06.2020 tarihi itibarıyla gümrük işlemi yapan tüm muhasebe birimlerinde devreye alınan Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi ile Bakanlığımız tarafından elektronik ortamda paylaşılan gümrük beyannamesine bağlı tahakkuklar ile ek tahakkuk ve ceza kararları tahakkuklarının anılan Bakanlıkça sistematik olarak muhasebeleştirilmesi sağlanmıştır. Bu itibarla, bulguda tenkit edilen hususlar ortadan kaldırılmıştır.